

Notat: Elevtal 2016

NOTAT

25-01-2017

FORFATTER   METTE HJORT-MADSEN, SPECIALKONSULENT

I. Indledning og resumé

Efterskolerne fastholder med 28.447 elever niveauet fra sidste år med en marginal nedgang på 113 elever. Nedgangen afspejler bl.a. de fire skolelukninger i 2015/16. Efterskolerne fastholder altså elevtallet i en tid med vigende ungdomsårgange og oplever samme tilslutning til 10. klasse.

Regionalt set, går efterskolerne i Midt- og Østjylland fortsat frem, ligesom Syd og Sønderjylland har haft fremgang. Midt- og Vestjylland samt Fyn er stabile, mens skolerne i Nordjylland har svært ved at holde niveauet. Her mærkes det, at tre af de lukkede skoler var nordjyske. Noget overraskende, er der også tilbagegang på Sjælland, hvor konkurrencen tilsyneladende er skærpet og en del skoler har svært ved at få fyldt op. Fordelingen af elever på klassetrin svarer procentvist til sidste år.

II. Elevtal fordelt på klassetrin

Tabel 1 viser årets elevtal fordelt på klassetrin, hhv. 8.-9. (undervisningspligtige) og 10. klasse (ikke-undervisningspligtige). Fordelingen i 2016 er stabil ift. tidligere år med 36,5% i 8.-9. klasse og 63,5% i 10.

Tabel 1. Fordeling på klassetrin 2009-2016

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
8+9 klasse	12.246	11.906	11.058	10.533	10.136	10.372	10.380	10.384
10. klasse	16.285	16.750	16.639	16.666	17.264	17.741	18.180	18.063
Elevtal i alt	28.531	28.656	27.697	27.199	27.403	28.113	28.560	28.447
% undervisningspligtige	42,9	41,5	39,9	38,7	36,9	36,9	36,3	36,5
% ikke undervisningspligtige	57,1	58,5	60,1	61,3	63,1	63,1	63,7	63,5
Samlet ændring fra år til år Antal	1845	125	-959	-498	205	709	447	-113

Tabellen viser, at elevtallet samlet set er på niveau med sidste år med et marginalt fald i 10. klasse. Elevtallet blandt undervisningspligtige er til gengæld meget stabilt ift. sidste år.

Fordelt på skoletyper, dvs. almene og specialefterskoler, så er de almene efterskoler samlet set gået lidt tilbage med -166 elever i forhold til sidste år, mens specialefterskolerne har udvidet med 53 elever.

III. Udviklingen i elevtal fordelt på regioner

I skoleåret 2015/16 lukkede i alt 4 skoler, hvoraf de tre var beliggende i Nordjylland og en enkelt i Østjylland. I Østjylland er der til gengæld kommet en ny skole til, idet en fri fagskole, nemlig Skolen for Gastronomi, musik og design, har åbnet en efterskoleled. Tabel 2 viser udviklingen i elevtal fordelt på regioner.

Tabel 2. Udvikling i elevtal fordelt på regioner fra 2015 til 2016

	Antal skoler 2016	Elevtal 2015	Elevtal 2016	Ændring	Procent
Midt- og Østjyske	37	4335	4367	32	1
Efterskolerne i Sydøstjylland	22	3164	3299	135	4
Fyn	36	4677	4686	9	0
Midt- og Vestjyske	32	3378	3413	35	1
Nordjyske	30	3524	3322	-202	-6
Sjælland	54	5763	5544	-219	-4
Syd- og Sønderjyske	34	3719	3816	97	3
Hovedtotal	245	28560	28447	-113	0

Tabellen viser, at efterskolerne i både Østjylland og Syddanmark fortsat har fremgang, mens Vestjylland har stabil elevtilgang. Det er Sjælland og Nordjylland, som har haft sværest ved at holde niveauet fra 2015. Det afspejles i elevtallet, at der lukkede tre skoler i Nordjylland sidste år. Nedgangen på Sjælland er mere overraskende, men præges af betydelig nedgang på ca. en fjerdedel af regionens skoler.

IV. Særlige elevgrupper

Særlige elevgrupper er dels elever med flygtninge- og indvandrerbaggrund samt grønlandske og færøske elever. Desuden fører vi statistik over antallet af kendte inklusions- og specialundervisningselever. Særligt på inklusionsområdet kommer der ofte elever til i løbet af året, efterhånden som skolerne får opbygget et mere indgående kendskab til eleverne. Tabel 3 viser udviklingen i forhold til sidste år.

Tabel 3. Særlige elevgrupper 2015-2016

	Antal skoler 2016	Antal elever 2015	Antal elever 2016	Ændring 2015-16
Flygtninge	84	504	192	Ikke opgjort særskilt i 2015
Heraf uledsagede	25		34	Ikke opgjort særskilt i 2015
Indvandrere	118		392	Samlet stigning fra 504 til 584 elever (17%)
Grønlandske	105	285	289	4
Færøske	54	95	92	-3
Dansk som andetsprog	105	595	620	25
Inklusionselever	139	1578	1632	54
Specialundervisning	75	327	322	- 5

Tabellen viser, at antallet af flygtninge og indvandrerelver på efterskoler samlet set er gået frem. Det sker på trods af, at en række efterskoler som traditionelt har mange elever med indvandrerbaggrund, ligesom de frie grundskoler også har mærket en elevtilbagegang på grund af konflikten i Tyrkiet.

Det er første gang, vi har spurgt til en opdeling af gruppen på flygtninge og indvandrere. Skolerne spørger ikke nødvendigvis dybere ind til elevernes opholdsgrundlag og de enkelte kategorier skal derfor fortolkes med en vis forsigtighed.

Antallet af grønlandske og færøske elever er stabilt. Til gengæld er antallet af inklusionselever steget lidt igen i år. Antallet af specialundervisningselever på almene efterskoler er stabilt i forhold til sidste år.

Endelig har vi i år for første gang spurgt til antallet af **udenlandske elever**. Her har skolerne indberettet i alt 164. Vi formoder at en væsentlig del af disse er sydslesvigere.

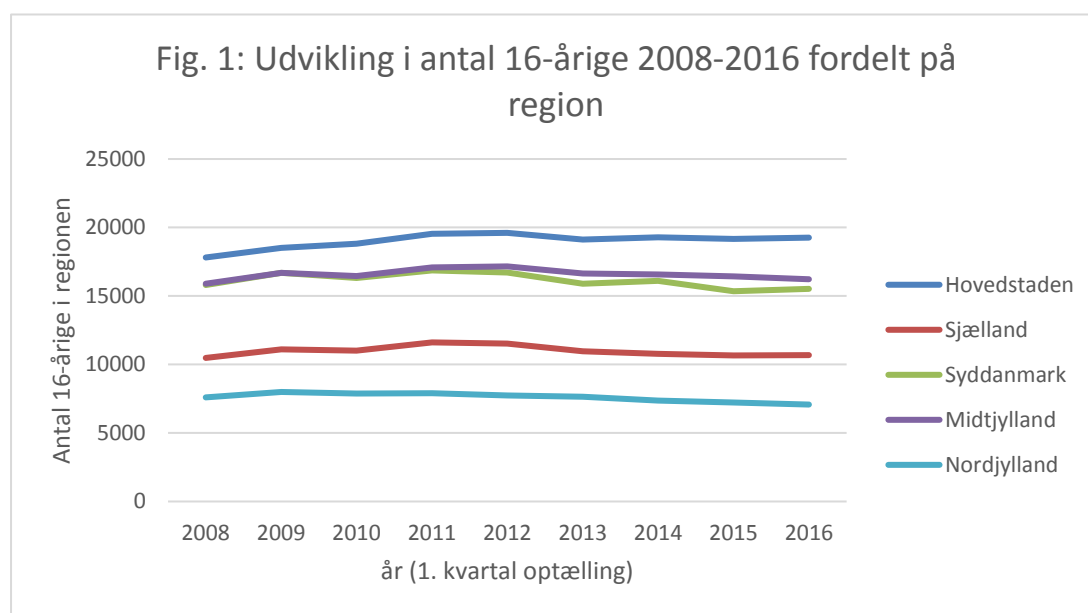
V. Perspektivering: Efterskolerne fastholder positiv udvikling i et stagnerende marked

Den største andel af efterskolernes elever er 16 år og denne årgang udgør dermed efterskolernes væsentligste 'kundegrundlag'. I gennemsnit er det aktuelt ca. 20% af de 16-årige i Danmark, som går på efterskole hvert år. Antallet af unge i Danmark er forholdsvist stabilt over tid, men der har været udsving. I 2016 er antallet af unge med ca. 68.800 unge på niveau med 2008, hvor finanskrisen ramte Danmark.

I den mellemliggende periode toppede årgangen med 73.000 i 2013, hvor finanskrisen også var klinget af.

Regionalt er udviklingen imidlertid ikke jævnt fordelt. Der er ganske vist samlet set en tendens til lidt færre unge i hele Danmark, men hvor Hovedstaden som den eneste region er stabil, har Nordjylland færrest unge og bliver stadig færre. Det samme ser ud til at være tilfældet i Syddanmark, men her har skolerne altså ikke været mærket af det i samme grad. Midtjylland, både øst og vest, fastholder efterskolefremgang på trods af vigende årgange.

Figur 1 viser udviklingen i antallet af 16-årige fordelt på regioner fra 2008 til 2016.

Et andet væsentligt parameter er tilmeldingen til 10. klasse generelt. Siden 2013 er tilmeldingerne til 10. klasse på folke- og friskoler faldet fra ca. 16.400 til 13.200, altså 3200 færre unge, som går i 10. klasse (baseret på udtræk fra den fælles tilmelding ved STIL). Derved er andelen af 10. klasse-elever, der går på efterskole steget fra 47,1 til 54,6%.